

NOVÁ PRAVIDLA PRO POUŽITÍ DATOVÝCH SCHRÁNEK

Zasílání datových zpráv mezi fyzickými a právnickými osobami navzájem

Provoz datových schránek je regulován zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“). Tento Zákon byl novelizován zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. Tato novela, mimo jiné, zcela zásadním způsobem upravila podmínky pro zasílání datových zpráv nejenom např. mezi státními orgány na jedné straně a právnickými a fyzickými osobami na straně druhé, ale i pro zasílání datových zpráv mezi právnickými a fyzickými osobami navzájem, a to **s účinností od 1. ledna 2022**.

Zatímco do konce roku 2021, jestliže fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba chtěla přijímat do datové schránky dokumenty od jiné fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby, musela o tuto službu požádat, po 1. lednu 2022 je tomu naopak.

V souladu s novelizovaným § 18a Zákona informační systém datových schránek automaticky umožňuje dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby do zpřístupněné datové schránky jiné fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby. A pouze nepodnikající fyzická osoba může svoji datovou schránku znepřístupnit pro dodávání dokumentů z datové schránky jiné fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby.

To tedy znamená, že **podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba nemohou zabránit tomu, aby jim jiné fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby posílaly datové zprávy prostřednictvím datové schránky**. Pouze nepodnikající fyzická osoba může tuto funkci datové schránky deaktivovat. Zároveň to znamená, že i vy můžete prostřednictvím datové schránky zasílat datové zprávy všem podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám, a taktéž nepodnikajícím fyzickým osobám, které nedeaktivovaly tuto funkci své datové schránky.

Dokument zasláný do datové schránky je považován za doručení již okamžikem, kdy se do datové schránky příjemce zprávy přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k tomuto dokumentu. Nepřihlásí-li se do datové schránky taková osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty.

Tato nová možnost zasílání datových zpráv samozřejmě sebou přináší mnohé výhody. Jedná se o spolehlivý způsob komunikace, který je elektronickou obdobou doporučené záсылky, u kterého jste schopni vždy prokázat, že jste dokument poslali v pořádku a včas, a na rozdíl od běžné elektronické pošty přesně víte, kdo s vámi komunikuje. V neposlední řadě může dojít k úspoře nákladů. Tyto služby zajišťuje Česká pošta a tyto datové zprávy označuje jako „**poštovní datové zprávy**“. Odeslání jedné poštovní datové zprávy je zpoplatněno částkou 5 Kč (včetně DPH), stejně tak jedna odpovědní či dotovaná datová zpráva (viz dále).

STANĚK, TOMÍČEK & PARTNERS

DAŇOVÉ, FINANČNÍ A EKONOMICKÉ PORADENSTVÍ

*Více než 15 let
poradenství*

Staněk, Tomíček & Partners, s.r.o., zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v části C, vložka č. 104681, IČ: 27210081, DIČ: CZ 27210081, se sídlem U Prašné brány 1078/1, 110 00 Praha 1

Právnícké osoby a fyzické osoby podnikající jakožto držitelé datových schránek si mohou při využívání služby poštovních datových zpráv zvolit způsob úhrady, a to buď na základě faktury vystavené Českou poštou, nebo prostřednictvím kreditního systému České pošty. Tyto subjekty mohou mít současně sjednány obě formy úhrady s tím, že si před odesláním každé jednotlivé poštovní datové zprávy zvolí, zda má být poštovní datová zpráva hrazena na základě faktury vystavené Českou poštou, nebo prostřednictvím kreditního systému České pošty.

Zákon umožňuje i to, abyste vašim partnerům v případě vašeho zájmu rovněž poskytli možnost odpovědět na vaši poštovní datovou zprávu formou poštovní datové zprávy bez jakýchkoliv nákladů na jejich straně (tak zvaná „**odpovědní datová zpráva**“). Jedná se o obdobu odpovědní listovní zásilky. Na odpovědní datovou zprávu tedy může příjemce odpovědět zdarma, zprávu hradí odesílatel původní zprávy.

Zároveň můžete v nastavení vaší datové schránky zadat jednu nebo více jiných datových schránek, za kterou či které budete hradit všechny poštovní datové zprávy odeslané z takto dotované datové schránky (tak zvaná „**dotovaná datová zpráva**“).

Poštovní datovou zprávou lze **posílat například faktury, upomínky, smlouvy a jejich výpovědi, objednávky, potvrzení nebo certifikáty**, tj. téměř veškeré dokumenty, u kterých chcete právně prokázat, že jste dokument odeslali v pořádku a včas, a na jejichž doručení je navázán běh lhůt.

Vzhledem k tomu, že stejnou možnost mají vaši dodavatelé, vaši odběratelé a vaši další obchodní partneři, může se stát, že objem přijímaných datových zpráv do vaší datové schránky postupně významně naroste.

Jednou z oblastí, kde se předpokládá významný nárůst zasílaných datových zpráv, jsou faktury, resp. daňové doklady, které vám budou chtít vaši dodavatelé tímto způsobem zasílat, popř. se rozhodnete vy zasílat tyto doklady prostřednictvím datových schránek. Je však nutno mít na paměti, že daňový doklad zaslaný prostřednictvím datové schránky je považován za daňový doklad v elektronické podobě a s použitím daňového dokladu v elektronické podobě musí dle zákona o dani z přidané hodnoty adresát (příjemce) souhlasit.

V závislosti na tom, jak máte nastaveny současné postupy doručování daňových dokladů (pouze v listinné podobě, na-emailovou adresu uvedenou ve smlouvě, obecný souhlas s elektronickou fakturací apod.) bychom Vám doporučovali **věnovat zvýšenou pozornost nastavení této oblasti ve vašich smluvních podmínkách s vašimi dodavateli a odběrateli.**

V neposlední řadě je rovněž **nutno se zamyslet nad tím, jakým způsobem máte nastaven současný systém ukládání a archivování** samotných datových zpráv přijímaných / zasílaných prostřednictvím datové schránky, archivaci doručenek, nastavení kapacity datového trezoru, konverzi dokumentů apod., a to s ohledem na pravidla a lhůty stanovené zákonem o dani z přidané hodnoty, účetními předpisy apod.

STANĚK, TOMÍČEK & PARTNERS

DAŇOVÉ, FINANČNÍ A EKONOMICKÉ PORADENSTVÍ

*Více než 15 let
poradenství*

Staněk, Tomíček & Partners, s.r.o., zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v části C, vložka č. 104681, IČ: 27210081, DIČ: CZ 27210081, se sídlem U Prašné brány 1078/1, 110 00 Praha 1